
**FINANS
DANMARK**

Finans Danmarks bemærkninger til vismandsrapporten

Konjunkturvurdering og finanspolitik

Finans Danmark deler grundlæggende formandskabets vurdering, at dansk økonomi efter de seneste års fremgang nu befinder sig i en omtrent neutral konjunktursituation med et gradvist tiltagende pres på arbejdsmarkedet.

Vi ser også gode vækstudsigter for dansk økonomi i de kommende år, selvom det fortsat er vores opfattelse, at formandskabet har lovlig optimistiske forventninger til fremgangen i den private indenlandske efterspørgsel. Efter at de ventede løft i husholdningernes forbrugskvote og i virksomhedernes investeringskvote nu er udeblevet i flere år, vil vi gerne opfordre formandskabet til at undersøge mulige årsager til denne udvikling nærmere og overveje konsekvenserne af en svagere udvikling i den private efterspørgsel frem mod 2025, end der hidtil har været lagt til grund.

I den aktuelle konjunktursituation, hvor dansk økonomi er tilbage på det strukturelle niveau, er vi enige med formandskabet i vigtigheden af, at den planlagte finanspolitiske opstramning fastholdes, når finansloven for 2019 skal fastlægges.

Udenlandsk arbejdskraft

Finans Danmark finder ligesom formandskabet, at den fortsatte tilgang af udenlandsk arbejdskraft udgør et vigtigt bidrag til at modvirke udbredte flaskehalse på arbejdsmarkedet og dermed fastholde fremgangen i dansk økonomi i de kommende år. Vi lægger som formandskabet også vægt på, at særligt højtuddannet og specialiseret arbejdskraft kan være med til at øge produktiviteten og indkomstniveauet i Danmark.

Vi støtter derfor også initiativer, der kan bidrage til at tiltrække udenlandsk arbejdskraft til Danmark, herunder formandskabets konkrete forslag. Vi vil i den sammenhæng også pege på, at man kan udvide den såkaldte fast-track-ordning til også at omfatte mindre virksomheder med under 20 ansatte. En sådan justering vil give start-up-virksomheder bedre muligheder for at tiltrække udenlandske medarbejdere med særlige kompetencer.

Boligmarkedet

Finans Danmark deler formandskabets vurdering, at de aktuelle priser på boligmarkedet ikke er ude af trit med, hvad de fundamentale forhold tilsiger. De sene-

Notat

29. maj 2018

Dok. nr. 587181-v1

re års stigende boligpriser i særligt København og andre store byer skal blandt andet ses i sammenhæng med de ekstraordinært lave renter.

Formandskabet konstaterer, at flere politiske initiativer, herunder begrænsning af lånemuligheder for husholdninger med høj gæld og ny boligbeskatning, kan dæmpe prisudviklingen særligt i de store byer. Når vi hertil lægger den rentestigning, som formandskabet og andre forventer, og det omfattende boligbyggeri i de større byer, er der således en række faktorer, som trækker i retning af en mere afdæmpet prisudvikling på boligmarkedet i de kommende år. I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at vi endnu ikke har set effekten af hverken de skærpede låneregler, der trådte i kraft ved nytår, eller den ændrede boligbeskatning, der træder i kraft i 2021.

Finans Danmark er enig med formandskabet i, at boligprisstigninger i kombination med en uholdbar opbygning af gæld indebærer særlige risici for den finansielle stabilitet, og at udviklingen på boligmarkedet kræver særlig bevågenhed. Men som formandskabet også finder, er de senere års stigende boligpriser netop ikke sket på baggrund af øget gældsætning. I den nuværende situation bør vi afvente effekterne af de nævnte forhold, der alle trækker i retning af at dæmpe prisudviklingen på boligmarkedet.

Aktiesparekonto og investorfradrag

Vi noterer, at formandskabet er skeptisk over for ny kompleksitet i skattesystemet. Finans Danmark anerkender som sådan formandskabets synspunkt, idet vi finder, at den bedste løsning ville have været enkel kapitalbeskatning med en flad sats på et niveau, som fremmer kapitalakkumuleringen i danske virksomheder og dermed vækstpotentialet i dansk økonomi. Det har man talt om og regnet på i mange år, men vi må konstatere, at der ikke er politisk opbakning til en sådan løsning.

I det lys er det vigtigt at afsøge andre muligheder for at styrke aktiekulturen og investeringslysten. Efter Finans Danmarks opfattelse er aktiesparekontoen (ASK'en) et godt bud, der bygger på positive svenske erfaringer, men er tilpasset danske forhold. For ASK'en er der således valgt en lagerbeskatningsmodel, som i dansk kapitalindkomstbeskatning er ganske velkendt fra pensionsopsparingerne, og samtidig er konstrueret, så det bliver nemt for private investorer at håndtere.

Vi lægger samtidig vægt på, at udgangspunktet ikke er perfekt, når det gælder virksomhedernes adgang til risikovillig kapital. Situationen er den, at mens store og veletablerede virksomheder har god adgang til kapital via kreditinstitutter og kapitalmarkederne, kan små og mellemstore virksomheder såvel som iværksæt-

Notat

29. maj 2018
Dok. nr. 587181-v1

tere have svært ved at rejse den nødvendige risikovillige kapital som følge af en række imperfektioner i markedet, fx begrænset og asymmetrisk information.

Finans Danmark støtter derfor initiativer, der kan styrke de mindre og nye virksomheders adgang til risikovillig kapital. Vi ser gerne, at professionelle investorer øger deres investeringsfokus på de mindre virksomheder, men efter Finans Danmarks vurdering er der også plads til, at danskere med store likvide formuer kan medvirke til at styrke iværksætter- og aktiekulturen i Danmark, og at dette kan understøttes af investofradraget.

Energiudspil

Finans Danmark er generelt enig med formandskabet i, at regeringens udspil for den fremtidige energipolitik er et skridt i den rigtige retning, så den nødvendige grønne omstilling af økonomien sker omkostningseffektivt og hensigtsmæssigt. Vi lægger i den sammenhæng vægt på, at der fra politisk hold findes langtidsholdbare løsninger inden for energiområdet, der sikrer forudsigelige og stabile rammer, som skaber tryghed om økonomien i energiprojekter. Det giver bedre muligheder for, at investorer og kreditinstitutter, som yder langsigtet finansiering, kan vurdere projekternes økonomiske bæredygtighed.

Finanspolitisk holdbarhed

Formandskabet bemærker, at finanspolitikens manøvrerum inden for det nuværende rammeværk kan styrkes ved tiltag, der forbedrer den offentlige saldo i dag uden at ændre på den langsigtede holdbarhed. Formandskabet peger her blandt andet på en fremrykning af pensionsbeskatningen til indbetalingstidspunktet under forudsætning af, at de fremrykkede indtægter anvendes til gældsnedbringelse – men konstaterer dog selv, at regeringen ved omlægningen fra fradragsberettigede pensionsordninger til aldersopsparing valgte at bruge den umiddelbare skattegevinst på finanspolitiske lempelser i stedet for en styrket offentlig saldo.

Efter Finans Danmarks vurdering er risikoen for, at en væsentligt stærkere formueposition i dag vil trække i retning af en lempeligere finanspolitik, ganske reel. Mere grundlæggende finder vi det betænkeligt at omkalfatre skattesystemet for at imødegå, hvad der måtte opfattes som uhensigtsmæssigheder i det finanspolitiske rammeværk.

Tema om uddannelsesstøtte på de videregående uddannelser

Finans Danmark er grundlæggende enige med formandskabet i det hensigtsmæssige i, at stipendier til studerende helt eller delvist omlægges til lån – især i det omfang, det ikke må ventes at begrænse studieoptaget væsentligt. I den

Notat

29. maj 2018

Dok. nr. 587181-v1

forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at SU-gæld også kan bidrage til, at nogle ender med alvorlige gældsproblemer. Man bør derfor overveje, om der bør være finansiel rådgivning ved optagelse af SU-lån, især hvis denne skal fylde mere i fremtiden.

Notat

29. maj 2018
Dok. nr. 587181-v1

